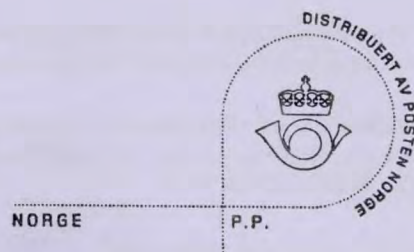

Marit Bakke
Konglefare 23 A
1359 Eiksmarka

B-post

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Øystein Berg
Havna 8
1358 Jar

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem kr 125,-
Familie kr 175,-
Organisasjon kr 300,-

Kontonummer: 6219 05 79358

Norge - Nepal foreningen

HAMRO PATRIKA VAR AVIS
ORGAN FOR NORGE-NEPAL-FORENINGEN

Nr. 2, 2004

Norge- Nepal foreningen beklager sterkt at det ikke har blitt noe møte denne våren, men vi lover å komme sterkt tilbake igjen til høsten. Samtidig vil vi benytte anledningen til å ønske alle våre medlemmer en god sommer!

Neste medlemsmøte blir høsten 2004

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Telefon
Kristine Østrem Alsvik <i>Leder</i>	Vestfoldgata 2 0656 Oslo	977 25 718
Ane Haaland <i>Nestleder</i>	Skogbrynet 9 1458 Fjellstrand	66 91 41 30
Synnøve Nes <i>Redaktør</i>	Helgesensgt 78c 0563 Oslo	22 571346 905 24 857
Øystein Berg <i>Kasserer</i>	Havna 8 1358 Jar	412 00 242
Kirsten Ingeborg Greiner	Landingsveien 102 0767 Oslo	22 14 00 01 413 18 147
Hem Gurung	Kjartan Veldes v 11 1450 Nesoddtangen	66 91 01 08 992 77 049
Shrija Mathema	Skogveien 29, Leilighet 924 1432 Ås	64 94 99 68 99 41 90 60
Knut-Erik Helle	Frydenlundg 1 0169 OSLO	92 82 42 45
Solveig Holmedal Ottesen	Evensgate 2 0655 Oslo	93 21 36 30

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis <i>Revisor</i>	Peiskrokveien 8 1482 Nittedal	67 07 69 08
Marit Kleppa <i>Valgkomite</i>	Skøyenveien 97 0375 Oslo	22 52 10 31
Nikolai Arnø <i>Valgkomite</i>	Fossekalen 32 3034 Drammen	32 81 86 39 996 31 507

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire-fem ganger i året. Forespørsler angående avisen, foreningen og Nepal kan rettes til styremedlemmene.

Norge-Nepal foreningens e-post adresse:
post@norge-nepal.no

Skriv gjerne, styret er innom med jevne mellomrom.

Det nye styret i Norge-Nepal foreningen

Kristine Ø. Alsvik (29), leder: Jobber som kurssekretær i Fredskorpset. Er sosialantropolog fra Universitetet i Oslo. Vært i Nepal en gang som turist og en gang i forbindelse med feltarbeid. Tema for hovedoppgaven, som var ferdig i fjor: Aama Toli blant gurungene. Medlem av foreningen siden januar 2000. Har fungert som styremedlem siden mars 2000. Valgt inn i styret som nestleder i februar 2001, og som leder i år.

Ane Haaland (54), nestleder: Arbeider med kommunikasjonsrådgivning nasjonalt og internasjonal. Utdannet samfunnsviter og journalist. Bodd i Nepal i åtte år og i tillegg vært der fire-fem ganger senere. Medlem av foreningen siden 1985. Tidligere vært leder i Norge-Nepal foreningen på 80-tallet og styremedlem. Valgt inn i styret i februar 2002, valgt som nestleder i år.

Synnøve Nes (30), redaktør: Arbeider som reporter i Her og Nå, NRK Radio. Utdannet journalist. Vært i Nepal tre ganger som journalist/turist. Medlem av foreningen siden våren 2000. Har fungert som styremedlem siden sommeren 2000. Valgt inn i styret som redaktør i februar 2001. Ikke på valg i år.

Øystein Berg (31), kasserer. Er kontorleder i Forum for utvikling og miljø. Utdannet ved Landbrukshøgskolen i Ås; ressurs- og utviklingsøkonomi med hovedoppgave om jordfeltarbeid i Kina. Vært en gang i Nepal som turist. Medlem av foreningen siden 1998. Styremedlem en kort periode i 1999. Valgt inn igjen i styret i februar 2001. Valgt som kasserer i fjor, ikke på valg i år.

Kirsten I. Greiner (39) Arbeider ved Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo. Har studert geografi og statsvitenskap med vekt på internasjonale miljøforhandlinger/klima/ozon/Nord-Sør problematikk. Besøkt Nepal fem ganger som turist. Medlem av foreningen siden 1989. Har sittet i styret i ni år, som redaktør, nestleder og fire år som leder. Gikk av som leder i år, fortsetter som styremedlem.

Hem Gurung (56): Driver egen konsulentvirksomhet med Nepal-saker. Kommer fra Nepal, men har bodd 32 år i Norge. Jobbet som eliason-offiser i Kathmandu, under ambassaden i New Dehli 1997-2000. Var rådgiver ved ambassaden i Kathmandu 2000-2002. Var med og starte Norge-Nepal foreningen i 1984. Har vært leder og sittet i styret i flere perioder, valgt inn som styremedlem igjen i fjor, ikke på valg i år.

Shrija Mathema (32): Er født og oppvokst i Nepal, og har nettopp flyttet til Norge med sin mann og datter. Har mastergrad i Rural Development fra India, og har jobbet som Gender and Development Officer i King Mahendra Trust for Nature Conservation's Annapurna Conservation Area Project. Shrija bor i Norge fordi mannen hennes tar doktorgrad på Ås Landbrukshøgskole. Ble medlem av foreningen og valgt inn i styret i år.

Solveig Holmedal Ottesen (30): Skriver hovedfagsoppgave i sosialantropologi om unge urbane kvinner og alkohol i Nepal. Jobber i tillegg som sosionom på et senter for prostituerte, i regi av Kirkens Bymisjon. Gjorde feltarbeid i Kathmandu i 2002, og har vært i Nepal tre ganger. Valgt inn i styret i år.

Knut-Erik Helle (33): Jobber i Framtiden i våre hender som journalist og har arbeidet ett år i Nepal med miljøspørsmål. Vært i Nepal 2 ganger. Ble valgt inn i styret i år.

Personer med verv utenfor styret

Roy Friis (50), revisor: Arbeider i UPS Capital. Vært to ganger i Nepal som turist – hvorav ett opphold i tre måneder. Medlem av, og revisor for, foreningen siden starten i 1984. Gjenvolgt som revisor i mars 2004.

Nikolai Arnø (68), valgkomite: Pensjonert elektroingeniør. Vært i Nepal to ganger som turist. Medlem av foreningen siden 1988. Tidligere sittet i styret i fire år, hvorav tre som kasserer. Valgt inn i valgkomiteen i februar 2001, gjenvolgt i fjor. Ikke på valg i år.

Marit Kleppa (61), valgkomite: Arbeider som førstebibliotekar i Stortinget. Vært i Nepal ni ganger. Er rådgiver for Tribhuvan University Library. Medlem av foreningen siden 1988. Har tidligere sittet fem år i styret, hvorav fire som leder. Har sittet i valgkomiteen. Gjenvolgt i år.

Redaksjonskomite for dette nummeret av Hamro Patrika:
Synnøve Nes og Kristine Østrem Alsvik

Nepalikurs!!!

Nyvalgte styremedlem Shija Mathema vil holde kurs i nepali for oss! Noen har meldt seg på allerede, de blir nok kontaktet, men vi vil gjerne ha med flere! **Dersom du er interessert, kom på Vegeta Vertshus Munkedamsv. 3B i oslo 16. mars klokka 18.30. I kjelleren.**

Betal giroer

Vedlagt er giroer for nytt medlemsår. Løp og betal så går du ikke glipp av neste Hamro Patrika -og vi får de pengene vi trenger til å få alt til å gå rundt..!

Nettside

Norge-Nepal foreningen er i ferd med å få en egen nettside – bedre seint enn aldri! Den er ikke oppe riktig enda, men det er like før. Adressen er www.norge-nepal.no - der kommer du til å finne informasjon om hva som skjer i foreningen, hva neste møte handler om, og vi satser også på å få lagt ut de siste nyhetene fra Nepal. Innen noen uker bør du kunne klikke deg inn og se hva vi har holdt på med!

Ny e-postadresse

For de som ikke har fått det med seg, har vi fått ny e-postadresse. Den er post@norge-nepal.no. Hit kan du skrive og spørre om alt du vil om foreningen og Nepal, vi svarer og delegerer så godt vi kan! Om vi ikke er inne og sjekker hver eneste dag, så i alle fall hver uke!

Nestleder

Ane Haaland ble på styremøte 4.mars valgt til ny nestleder etter Kristine Østrem Alsvik, som ble valgt til leder på årsmøtet i februar. Der ble det ikke bestemt hvem av styremedlemmene som skulle bli ny nestleder, men nå er det altså blitt Ane. Gratulerer!

- Verste kamper siden bruddet på våpenhvilen

*Diverse nyhetsbyråer og aviser, mars 2004
Oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes*

De verste kampene siden bruddet på våpenhvilen, generalsreiker og bomber i busser. De siste ukene og månedene har, nær sagt, som vanlig mange menneskeliv gått tapt i Nepal på grunn av kampene mellom sikkerhetsstyrkene og maoistene.

Minst 91 mennesker ble drept i kamper mellom sikkerhetsstyrker og maoistopprørere i byen Bhojpur øst i Nepal i begynnelsen av mars. Innenriksdepartementet sa at disse kampene, var det blodigste slaget i konflikten siden våpenhvilen ble brutt i august i fjor. Omkring 2.000 opprørere stormet byen, angrep et telekommunikasjonstårn og forsøkte å rane en statlig bank.

Bombe i buss

Den første helga i mars ble tre mennesker skadet da en bombe eksploderte i en buss midt i Kathmandu. Mange andre byer ble angrepet med bomber samme dag, men ingen skal ha blitt skadet i de andre angrepene. Siden passasjerene i bussen i Kathmandu nettopp hadde gått ut, ble ikke flere skadet og ingen drept i denne angrepet - men sikkerhetstjenestene begynte øyeblikkelig å patruljere gatene i Kathmandu med automatvåpen.

Fem streiker på fire uker

Situasjonen var spesielt spent fordi en maoist-vennlig kvinnegruppe, All Nepal Woman Association, hadde varslet ny generalsreik dagen etter. Og den kom, alle transportmidler sto, skoler var stengt - ikke bare i Kathmandu, men over hele Nepal. Slik det gjør hver gang det er generalstreik. Dette var den femte generalstreiken bare den siste måneden. Nepaleserne er fortvilet over alle streikene, de gjør at de ikke kommer seg på jobb, og det er katastrofalt for et fattig folk.

FN; brudd på menneskerettigheter

Flere av FNs menneskerettighetsekspertene har uttrykt stor bekymring over det som skjer i Nepal nå. Ekspertene har fått flere meldinger om at folk i sikkerhetstjenesten står bak brudd på menneskerettighetene, uten at de blir straffet for det. Et stort antall tidligere arresterte forteller om tortur og svært dårlig behandling i fengslene. Sivile bli angrepet og drept, både av sikkerhetsstyrkene og maoistene. FN har sendt ut appeller i over hundre saker der de mener sentale menneskerettigheter er brutt. I de fleste sakene dreier det seg om ulovlige arrestasjoner av journalister, lærere, jurister og fagforeningsarbeidere. ekspertene har bedt både regjeringen og maoistene om føye seg etter menneskerettighetene umiddelbart.

Fredssamtaler mellom maoistopprørerne og regjeringen brøt sammen i august i fjor, og opprørerne trakk seg fra en sju måneder lang våpenhvile.

Stadig flere sivile ofre i Nepal

Drap, trusler og «forsvinninger» er blitt en del av hverdagen

Bistandsaktuelt

Nummer 2 2004

I NEPAL: NAVIN SINGH KHADKA

KATHMANDU (b-a): Det går nå knapt nok en dag uten at nepalesiske medier publiserer en eller annen erklæring fra nasjonale eller internasjonale menneskerettsorganisasjoner. Budskapet er utvetydig: Det stadig økte antallet overgrep mot sivilbefolkningens rettigheter.

Bakgrunnen er konflikten mellom regjeringen og de maoistiske opprørerne, der tilsammen 9000 mennesker er drept i løpet av åtte år. Her er et lite knippe eksempler fra nyhetsstrømmen: 11. februar i år ble seks sivile, blant dem et skolebarn, drept i et angrep av maoistiske opprørere i Kavrepalanchouk øst for hovedstaden Kathmandu. Ifølge myndighetene var en gruppe fra regjeringsstyrkene på reise i en sivil buss for å sikre bussen mot eksplosiver langs landveien. De klarte å uskadeliggjøre to av bombene de fant, men da de var i gang med en tredje ble den detonert av opprørerne som gjemte seg i nærheten. Samtidig åpnet de ild mot regjeringssoldatene. Resultatet var seks døde og 14 skadde, blant dem fire soldater.

Henrettet? Få dager før ble en eldre kvinne funnet drept etter en militæroperasjon der også 19 påståtte maoist-opprørere skal ha blitt drept i Makhawanpur sør for Kathmandu. Mens hæren sier at opprørerne ble drept i en væpnet konfrontasjon med hæren, sier maoistene at deres støttespillere ble regelrett henrettet. For omlag tre måneder siden ble fire skolebarn drept av sikkerhetsstyrker da de åpnet ild mot maoistiske opprørere inne på et

skoleområde vest i landet. Samme dag hadde maoistene beordret mer enn ett hundre skolebarn til å overvære deres eget «kulturprogram». Mens programmet pågikk stormet regjeringsstyrker skolen og åpnet ild mot opprørerne. I kaoset som oppsto med skolebarn i vill flukt fra stedet midt under skuddvekslingen, ble de fire barna og seks maoistopprørere drept.

Dette er bare noen få enkelttekstempler på overgrep mot sivilbefolkningens rettigheter. Listen kunne vært gjort mye lenger, og i tillegg kommer alle de tilfellene som aldri kommer offentligheten for øre.

Får gå ustraffet. – Overgrepene sprenger nå alle grenser, og det som gjør situasjonen enda mer alvorlig er at folk får gå ustraffet selv etter at det er bevist at de har deltatt i slike overgrep, sier Krishna Pahadi som er leder av organisasjonen Human Rights and Peace Society Nepal. Vanlige overgrep er at mennesker havner i skuddvekslinger mellom regjeringsstyrkene og geriljaen, henrettelser uten lov og dom, bortføringer og ulovlige arrestasjoner gjennomført av begge parter. Den nasjonale menneskerettighetskommisjonen, et organ oppnevnt av myndighetene, publiserte nylig en liste over mer enn 800 mennesker som skal ha «forsvunnet» i perioden etter at maoistene startet opprøret i 1996. Blant disse skal 200 ha «forsvunnet» etter å ha blitt tatt av opprørerne, mens de øvrige skal ha blitt borte etter at de havnet i myndighetenes varetekt.

Dreper mistenkte. Amnesty International, som gjentatte ganger har uttrykt sin bekymring over situasjonen i Nepal, gjennomførte nylig egne undersøkelser rundt «forsvinningene» i landet.

– Vårt team fant ut at mer enn 250 mennesker hadde «forsvunnet» etter at våpenhvilen ble brutt i august, sier Amnestys Elizabeth Rowsell som deltok i undersøkelsegruppen. Ifølge Rowsell har både myndighetene og opprørerne «svin på skogen».

– Det synes å være visse elementer i hæren som går inn for å drepe alle som kan mistenkes for å være maoister. Tilsvarende virker det også som om opprørerne dreper enhver de mistenker for å være informant for

myndighetene, samt at de driver med utpressingsvirksomhet, sier Rowsell.

Maktesløse domsstoler. Når folk forsvinner vil deres slektninger som oftest levere inn en anmodning om etterlysning til domsstolene, enten de mistenker hæren eller maoistene for å stå bak. Dersom maoist-opprørerne står bak vil domsstolene ikke få noe svar over hodet på sin anmodning om en redegjørelse for omstendighetene, blant annet fordi opprørerne har erklært at de ikke anerkjenner det nepalesiske rettssystemet.

Stort bedre er det ikke med «forsvinningene» som statens sikkerhetsstyrker står bak.

- Når domsstolene søker om opplysninger om en person som er arrestert ulovlig av myndighetene, vil statens sikkerhetsorganer som oftest la være å svare eller servere en løgn. Når staten på denne måten unnlater å samarbeide vil også rettsvesenet bli maktesløst, og på den måten vil overgrepene mot menneskerettighetene bare fortsette å øke, sier Bishwakanta Mainali som er leder av Nepals advokatforening.

Satser på våpenmakt. Syv internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner, blant dem Amnesty, ba for en tid tilbake myndighetene om å tillate FNs menneskerettighetseksperter å overvåke situasjonen i Nepal. Myndighetene har ennå ikke svart på henvendelsen, men FNs spesialutsending Samuel Kamrot har likevel besøkt landet flere ganger den siste tida.

Mens forsøkene på å få de to stridende partene til å respektere menneskerettighetene fortsetter, satser partene selv i stedet på å bekjempe hverandre med militære midler. Ingen av dem viser foreløpig tegn til å ville gjenopplive fredsprosessen som hadde vart i syv måneder før den kollapset i august i fjor. Av samme grunn drukner ropene om respekt for menneskerettigheter i lyden fra våpnene.

(Navin Singh Khadka er nepalesisk journalist med base i Kathmandu.)

Kongedømme i kaos

24. 02. 2004: Nepal glir stadig dypere ned i anarki. På landsbygda råder en brutal maoistgerilja. I resten av landet styrer en eneveldig konge. Kommunistleder Madhav Kumar Nepal forsøker å skape orden i kaoset.

■ ERIK R. SELMER, DAGSAVISEN

Madhav Kumar Nepal leder Nepals største politiske parti, kommunistpartiet CPN-UML. Han har nylig hatt samtaler både med maoistgeriljaen og kongen, og har utarbeidet et program for å få slutt på krisen. Foreløpig uten å lykkes.

Han har kommet til Oslo for å snakke med norske myndigheter om fred og forsoning og norsk bistand.

- Vi vil gjerne at Norge skal bli involvert i fredsprosessen i Nepal, men siden vi verken tar del i opprøret eller sitter med regjeringsmakt, så kan vi ikke formelt be statssekretær Helgesen og norske myndigheter om dette, sier Kumar Nepal i en samtale med Dagsavisen.

- OMLEGG BISTANDEN

Men Kumar Nepal vil be utviklingsminister Hilde Frøfjord Johnson legge om den norske bistanden når han møter henne i dag. Nepal er hovedsamarbeidsland for norsk bistand, og mottok bistand for i alt 104,7 millioner kroner i 2002.

- Vi vil at den tradisjonelle bistanden blir lagt på hylla. Det vi nå trenger er støtte til en freds- og forsoningsprosess, sier Kumar Nepal.

Han sier at tradisjonelle norske utviklingsprosjekter som kraftverk og skoler blir ødelagt av geriljaen nesten like fort som de blir reparert etter forrige ødeleggelser. Én milliard kroner som Norge og fire andre giverland har bevilget til skole og utdanning, står fremdeles ubrukt.

Tingene må tas i riktig rekkefølge, understreker Kumar Nepal: - Først må vi ha demokrati og respekt for menneskerettighetene, det er forutsetningen for fred. Og først når det er fred, gir det mening å gjenoppta den tradisjonelle bistanden.

- Det er viktig å passe på at utviklingshjelpen til Nepal ikke går inn og tar over statsfunksjoner slik at staten får frigjort midler til krigføring, sier forsker ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt, Harald Olav Skar. Han har 20 års erfaring fra Nepal og står bak invitasjonen av Kumar Nepal til Norge.

40 prosent av Nepals totale statsbudsjett er bistandsfinansiert, og 23 prosent

av statsbudsjettet er forsvarsrelatert.

OPPLØSNING

CPN-UML har 35 prosent av velgerne bak seg, og i enkelte kommuner der Norge har stått for bygging av store kraftverksprosjekter, har partiet hele 95 prosent oppslutning. I juni i fjor ble Kumar Nepal foreslått som statsministerkandidat i en regjering av fem partier som gikk sammen om å danne en samlingsregjering i opposisjon til kongen.

I oktober 2002 oppløste kong Gyanendra parlamentet, utnevnte sin egen regjering og overtok styre og stell. De politiske partiene ble satt på sidelinja. 70 prosent av landsbygda er på geriljaens hender ifølge det britiske analyseinstituttet ICG. I slutten av august avbrøt geriljaen fredsforhandlingene og en sju måneder lang våpenhvile og fortsatte den blodige kampen mot myndighetene. Nærmere 9.000 mennesker har mistet livet siden maoistene i 1996 startet den væpnede kampen for å erstatte monarkiet med en kommunistisk republikk.

Utenfor hovedstaden Katmandu er de sivile strukturene i oppløsning. Administrasjonsbygninger, politistasjoner og postkontor er rømt, og lærerne har rømt 700 skoler etter trusler fra maoistene.

MØTTE KONGER OG MAOISTER

I november møtte Kumar Nepal de tre fremste maoistlederne – formann Prachandra, fredsforhandler Baburan Battarai og administrator for urbefolkningsområder, Krishna Bahadur Bara – i byen Lucknow i India. Han forsøkte å fortelle dem at de ikke kommer noen vei ved å satse på innføring av en republikk, og at det ikke kan bli noe samarbeid med de politiske partiene om ikke geriljaen godtar et flerpartidemokrati.

- Jeg sa også at de måtte slutte å drepe alminnelige mennesker og la lokalpolitikere være i fred. De må også respektere Genève-konvensjonen for krig og slutte å ødelegge infrastruktur, sier Kumar Nepal.

Han sa til geriljaen at tiden ikke er inne for en grunnlovgivende forsamling, og at de må vise større fleksibilitet i forhandlingene, ettersom både kongen og landets nest største parti, Det nepalske kongresspartiet, ikke vil ha noen ny grunnlov. - Vi må møtes på halvveien, sier Kumar Nepal. Men heller ikke kongen viste interesse for det da han møtte CPN-lederen.

- Vi slåss mot autokratiske holdninger på to fløyer, sukker Kumar Nepal og sier: - Om ikke kongen vil rette seg etter kravene fra de politiske partiene, må vi satse på demokrati uten kongen. Da velger vi heller maoistene som allierte. Men det er vanskelig om de ikke godtar et flerpartisystem.

I mellomtiden satser Kumar Nepal og hans kommunistparti på å skape en massebevegelse slik som den som i 1990 tvang den daværende kongen til å gå med på en demokratisk grunnlov.

A Kingdom in Chaos

As Nepal slips toward anarchy, its embattled King speaks to TIME about his efforts to restore order

By Alex Perry Kathmandu

Posted Monday, January 26, 2004; 21:00 HKT

TIME ASIA

As his servants take their leave with a series of silent bows, it becomes apparent that King Gyanendra spends much of his time in the company of ghosts. Outside his window in Kathmandu's cavernous royal palace, a pale sun is setting over the Himalayas, the day staff is leaving in a hushed file through the western gate and a flock of hundreds of ravens is settling noisily into the firs. As night falls, the birds in the royal gardens cease their cawing and a gloomy silence descends upon the dimly lit palace. "It is lonely," says Gyanendra, drawing deeply on a cigarette and flicking ash absently onto a tiger-skin rug. "I miss my brothers and sisters. I am a human being after all."

NARENDRA SHRESTHA/EPA

FLARING UP: Student protests against King Gyanendra intensify

It has been two-and-a-half years since Gyanendra's 29-year-old nephew, Crown Prince Dipendra, cut his deadly path through Narayanhity Royal Palace. Enraged by his mother's refusal to let him marry his girlfriend, numbed by whiskey and hashish and armed with an assault rifle, a submachine gun and a pistol, Dipendra strode wordlessly in full combat dress into his grandmother's

wing of the palace and opened fire on his assembled family. By the time he turned the handgun on himself, Dipendra had shot and killed his parents Queen Aishwarya and King Birendra, his brother, a sister, an aunt, two uncles and two cousins. Gyanendra, Birendra's brother, was away in western Nepal. But his wife, Komal, who had taken their two children to spend the evening at the palace, was hit several times. She survived, losing six pints of blood and a lung; Gyanendra's son, now Crown Prince Paras, escaped with his sister after pleading for their lives with their cousin. "I left this palace 30 years ago when I got married," says Gyanendra in his measured English. "I never thought I would have to occupy it again. It is difficult, but we do the best we can. It's people that change a house into a home, and that's what we've been trying to do."

Since assuming the crown in June 2001, Gyanendra's isolation at the top of the world has only increased. Frustrated by ceaseless political infighting among Nepal's elected leaders, the King sacked the government of Prime Minister Sher Bahadur Deuba 16 months ago and appointed his own administration to hold all executive powers. Gyanendra, 56, says his intervention was necessary in order to deal with the country's greatest threat: a growing insurrection by Maoist rebels, 10,000 fighters whose ongoing civil war has claimed 7,500 lives in the past two years alone. Beset by enemies from within and without, with government control outside of the capital slipping away, Gyanendra alone rules a country that foreign diplomats and many Nepalese believe is verging on anarchy.

In terms of its daily body count, the Maoist uprising is currently the deadliest conflict in Asia. It is also the most brutal. While human-rights groups accuse the 15,000-strong Nepalese paramilitary police and 72,000-strong Royal Nepalese Army of executing hundreds of Maoists, the rebels themselves are even more savage. An October 2003 report by relief group Mercy Corps relates how crowds of Maoists would watch their leaders break every bone in a "class enemy's" body, then skin him and cut off his ears, lips, tongue and nose, before sawing the body in half or burning it. The study concluded that the "almost identical pattern" of such atrocities suggested this was "a policy coordinated at senior command levels."

It is not just the horror that has prompted international concern. Outside the capital, a dangerous anarchic vacuum is developing throughout the countryside, the majority of which is under the control of neither the Maoists nor the army. Nepal's civil structure is disintegrating in the face of conflict, weak central control and the absence of local elected leaders. Thomas Marks, author of *Insurgency in Nepal*, says that since 1996, Maoists have destroyed 1,321 village administration buildings and 440 post offices, while police have abandoned 895 stations and teachers have abandoned 700 schools. Little has been done to address the endemic poverty that fuels the conflict, with 42% of the population earning less than \$1 a day. Adding to the sense of a nation in flames, past weeks have seen students demanding a republic by setting fires, torching effigies of the King and smashing car and shop windows in

Kathmandu. The fear of deepening chaos is now on every observer's lips. "The smell of burning tires on the streets of the capital reeks of democracy in decay," writes *Nepali Times* commentator C.K. Lal. Says Kenichi Ohashi, the World Bank's country director for Nepal: "The student agitation could get out of hand. And outside the capital there is a risk of things slowly falling apart, a sense that the country is at risk of becoming a failed state. The next 12 months seem pretty critical—it's a race against time."

-Aper invaderte ambassade

(VG Nett) Apekatter invaderte den indiske ambassaden i den nepalske hovedstaden, Kathmandu, og diplomatene måtte søke hjelp fra dyrespesialister.

-Omkring 35 aper angrep ambassadepersonalet, gjorde fra seg på kontorene og ødela utstyr, sier Sanjay Verma, talsmann ved ambassaden ifølge nyhetsbyrået AP.

- Vi har søkt hjelp fra eksperter og håper å bli kvitt problemet rakst, legger hun til.

Ekspertene fra en zoologisk hage og villmarkseksperter ble kalt inn for å fange apene.

Kom tilbake

Verma forteller at ambassaden tidligere hadde fanget noen aper og kjørt dem ut av Kathmandu, men de fant veien tilbake.

New Delhi i India har også problemer med aper som ransaker arkiver, skriker til besøkende og banker på vinduene til parlamentsbygningen.

Referat – Årsmøte i Norge/Nepal-foreningen (17.2.2004)

Som vanlig ble foreningens årsmøte holdt i Nordahl Bruunsgt, Oslo. Rundt 35 medlemmer hadde funnet veien til møtet.

På agendaen sto årsmøtet, kombinert med foredrag og servering av foreningens tradisjonelle Daal Bhaat.

Styret ved lederen Kirsten Greiner åpnet møtet. Som referent ble Hem Gurung valgt. Styrepapirene var delt ut på forhånd og besto i program for årsmøtet, årsberetning, regnskap og valgkomiteens innstilling.

Årsberetningen ble lest av Kirsten Greiner og sammen ble regnskapet nøye gjennomgått. På spørsmål om beløpet spesifisert under posten "Fond til Nepal" ble det opplyst at dette var midler som var samlet etter salget av brosjyren "Til Nepal". Lederen understreket at årets utgiftposter hadde vært noe større sammenlignet med året før, dette skyldtes ekstra forsendelser og etablering av foreningens webside (www.norge-nepal.no). Utover dette var det ingen spørsmål til årsberetningen og regnskapet. Styrets årsberetning og regnskap ble godkjent med applaus.

Valgkomiteens (Marit Kleppa og Nikolai Arnø) innstilling til det nye styret ble vedtatt med applaus. Det nye styrets sammensetting er nå som følger:

Kristine Ø. Alsvik	leder	
Kirsten I. Greiner	styremedlem –	går ut som leder
Øystein Berg	kasserer	- ikke på valg
Synnøve Nes	redaktør	- ikke på valg
Knut-Erik Helle	styremedlem	- etter Unni Poulsson
Ane Haaland	styremedlem	- gjenvalgt
Solveig Holmedal Ottesen	styremedlem	- etter Tone Lauvdal
Shrija Mathema Shrestha	styremedlem	- etter Bjørn Korsvold
Hem Gurung	styremedlem	- ikke på valg
Roy Friis	revisor	- gjenvalgt
Marit Kleppa	valgkomite	- gjenvalgt
Nikolai Arnø	valgkomite	- ikke på valg

Det var ingen forslag under "Eventuelt".

I pausen orienterte **Harald Skar fra NUPI** om besøket til **Madhav Kumar Nepal**, generalsekretæren for Nepals største opposisjonsparti UML, og oppfordret foreningsmedlemmer å høre hans foredrag som skal holdes i NUPI og landbrukshøgskolen på Ås.

Kveldens foredragsholder - **Marit Veddeld fra NORAD** - ble introdusert av lederen. Tittelen på foredraget var "**Skolen i krig og fred**". Marit Veddeld har arbeidet tre år (2001-2003) i Nepal som ambassademedarbeider med grunnskoleutdanning som arbeidsfelt og er nylig tilbake til Norge for godt.

Norge er et av åtte bistandsland for utdanningsprogrammet. Danmark, Verdensbanken, Japan, Asia-banken, Finland og UNICEF er blant de åtte givere og støtten gis etter det såkalte "basket funding" konseptet. For programmet er det allokert et samlet beløp på ca. 1 milliard norske kroner for en periode på fem år og norsk andel utgjør ca. 183 mill. kroner. Programmet startet i år 2000(?) under betegnelsen "Basic Primary Education Programme II" med stor optimisme og entusiasme. Myndighetene var meget positive til programmet.

Som hovedmål hadde grunnskoleutdanningsprogrammet tre satsingsområder:

1. Flere skolebygg og rehabilitering av gamle skoler
2. Tilgang for flere barn på skoler
3. Etablere forvaltningsinstitusjon (Department of Education)

For forvaltning av bistandsmidlene var alle givere blitt enige om å ta i bruk Verdensbankens allerede etablerte oppfølgingskonseptet.

Som alle er kjent med har maoistkonflikten i landet rammet mer eller mindre alle utviklingsprogrammer. Det nepalesiske samfunnet lider mye under dette. Det har også gått utover utdanningsprogrammet og ikke minst skolebarna. Skolene, lærerne og dagliglivet i distriktene og kommunene er blitt utsatt for konflikten. Særlig enkelte utviklingsregioner (mid-vest og far-west) er blitt hardest rammet av konflikten. Dessverre har konflikten vært noe langvarig og en varig løsning ser foreløpig ganske fjern ut. Det antydes at 2/3 av landets distrikter er kontrollert i dag av maoistene.

Tross ulike problemer i landet fortsetter aktivitetene til utdanningsprogrammet. I perioden er det bygd flere nye skoler og gamle skoler er blitt rehabilitert. Uten å trekke inn statistikken viser foreløpige indikatorer at tilgang på skoler for flere barn har økt betydelig. Det samme gjelder økning i antall jenter. Foreløpige

resultater viser at strykprosent og "drop-out" andelen er fortsatt høy. Arbeidet for å bedre kvaliteten fortsetter. Et forskningsprosjekt "følge forskning – formative research" ism. KUF er integrert i utdanningsprogrammet og følge forskning prosjektet bidrar til å finne ut årsaker og eventuelt behov for kursendring i programmet under implementeringsfasen. Under grunnskoleutdanningsprogrammet sorterer over 25000 skoler og nærmere 100.000 lærere.

Medarbeidere i det nyetablerte direktoratet (Department of Education), som ligger i Sano Thimi i Kathmandu, har vist stor arbeidskapasitet, entusiasme og pågangsmot i sitt arbeid. Utviklingen viser at selvstendighet, kreativitet, eierskap til programmet og viljen til arbeid er meget lovende. Direktoratet har initiert bedre rutiner i sine oppfølgingssystemer. Tross ulike problemer på grunn av politiske konflikter i landet arbeider direktoratet meget målbevisst. Forvaltningsapparatet, som fungerer tilfresstillende, forsøker nå å forankre seg i distriktene og kommunene og prosessen for å styrke dette fortsetter. På en kort periode har direktoratet vist mange sterke sider for gjennomføring av grunnskole- programmet i landet.

Marit ga uttrykk for at kapasiteten i absorbering av bistandsmidlene til programmet er noe lavere enn ventet og årsaken dette skyldes hovedsakelig den pågående konflikten i landet. Konflikten har bidratt til å skape mange ulike problemer. Avslutningsvis mente Marit at utdanningsprogrammet, som er så sentralt for Nepals utvikling, fortsetter i sin helhet etter målsettingen.

Referenten ber om forståelse for at å skrive et kortfattet referat på 10 -15 linjer om et program som koster en milliard norske kroner og involverer over 25000 skoler og 100000 lærere (i tillegg har referenten selv deltatt i noen av møtene under prosessen i Nepal), ikke har vært en lett oppgave.

Nyvalgt leder Kristine Alsvik takket valg komiteen for arbeidet og til den avgåtte lederen Kirsten Greiner for hennes innsats i foreningen og ønsket velkommen som styremedlem.

Årsmøtet avsluttet med servering av "Daal Bhaat" som for øvrig var alle fornøyd med.

Ref: Hem Gurung

ÅRSBERETNING NORGE-NEPAL FORENINGEN

1. januar – 31. desember 2003

STYRET

Leder: Kirsten I. Greiner *
Nestleder: Kristine Ø. Alsvik
Kasserer: Øystein Berg
Redaktør: Synnøve Nes
Unni Poulsson **
Ane Haaland *
Tone Lauvdal *
Hem Gurung
Bjørn Korsvold **

Personer med verv utenfor styret:

Revisor: Roy Friis*
Valgkomité: Marit Kleppa *
Nikolai Arnø

* Personer som er på valg i år
** Personer som ikke er på valg i år, men som stiller sin plass til disposisjon

NORGE-NÉPAL FORENINGENS MEDLEMMER (Medlemstall per 31/12-03 i parentes)

Foreningen har totalt 134 (129) medlemmer.

MØTEVIRKSOMHET

Det har vært avholdt 4 medlemsmøter og 2 styremøter. Deler av styret har hatt 1 matlagingskveld og ca. 2 møter for å lage Hamro Patrika som har utkommet med 4 numre (hvorav nr. 1 og 2 som kom samlet i et dobbeltnummer). Styremedlemmene har kommunisert og koordinert aktiviteter via e-post, og styremedlemmene har i tillegg nedlagt betydelig arbeid hver for seg.

MEDLEMSMØTER

9. april 2003

Årsmøte.

Lysbildeforedrag v/Fredrik Barth og Unni Wikan (professorer i antropologi, UiO og Boston University): "Nepal og Bhutan – en etnografisk sammenlikning".

Servering av daal bhaat.

Ca. 50 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2003: 1 og 2 (dobbeltnummer), plakater på universitetsområdet, annonse på U-landstavla, NOFSA-nettet og Asia-nettverket.

6. mai 2003

- Foredrag v/Arild Humlen (advokat og leder i lovutvalget for asyl- og flyktningerett i Den Norske Advokatforening): "Fra Nepal til Norge".

- Samtale med Kosmos Biswokarma (journalist i The Kathmandu Post og Folkeveit) om hans møte med Norge og nordmenn.

Ca. 25 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2003:3, annonse på U-landstavla, NOFSA-nettet og Asia-nettverket.

14. oktober 2003

- Lysbildeforedrag v/Jon Gangdal (bl.a. journalist og fjellklatrer) "Mount Everest – et fjell for alle, eller bare for de få?" På engelsk.

- Foredrag v/Ganesh Gurung (Vise Chairman, Social Welfare Council, Nepal): "The cost of war".

Ca. 50 personer tilstede. Invitasjon sendt medlemmene i posten, annonse på U-landstavla, NOFSA-nettet og Asia-nettverket.

2. desember 2003

Fellesmøte med Den norske Tibet-komité.

Norge-Nepal foreningen: lysbildeforedrag v/Knut-Erik Helle (journalist i The Kathmandu Post og Folkeveit, FIVH): "I skyggen av et økologisk paradisi".

Den norske Tibet-komité: film og foredrag v/Hanna Havnevik (Institutt for kulturstudier, Universitetet i Oslo) om et orakel i Tibet.

Ca. 40 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2003:4, annonse på U-landstavla, NOFSA-nettet og Asia-nettverket.

ANNEN VIRKSOMHET

- Informasjon om Nepal til studenter, ansatte ved ulike utdannings- og forskningsinstitusjoner, journalister og andre personer som har kontaktet foreningen.
- Informasjon om samfunnsmessige og politiske forhold i Nepal til norske advokater som arbeider med asylsaker.
- Bistand og korrekturlesning for  . Bruvatnet som arbeidet med kort roman fra Himalaya-området.
- Innlegg v/Kirsten I. Greiner om den politiske situasjonen i Nepal, muligheter for samarbeid mellom norske og nepalesiske partier og Nepal som et mulig samarbeidsland for Norsk Senter for Demokratistøtte. Seminar i regi av Norsk Senter for Demokratistøtte 16. januar 2003.
- 19. mai 2003: Styret og enkelte medlemmer m tte og arrangerte sightseeing for representanter fra blant annet Ministry of Population and Environment (MoPE) og Nepal Electricity Authority (NEA) som var på Norgesbes k i regi av Reidar Hindrum (Direktoratet for Naturforvaltning og MoPE).
- Sent i september 2003: Styret og enkelte medlemmer m tte og arrangerte sightseeing for to representanter fra MoPE som var på Norgesbes k i regi av Reidar Hindrum. En fra styret og ett foreningsmedlem m tte også en gruppe nepalesere (blant annet fra MoPE og NEA) som var på opplæring i Norge.
- 11. desember 2003: uformelt Nepal-treff på Asylet for styret, medlemmer og andre interesserte. Tre personer fra styret m tte opp.
- Styret hadde møte med den nye ambassadøren ved Nepals ambassade i London, Prabal S. J. B. Rana, da han var i Oslo i desember 2003. En representant fra styret deltok også på en mottakelse holdt av ambassadøren.
- Arbeid med web-side for Norge-Nepal foreningen. En person er leid inn for teknisk bistand. Et par styremedlemmer har utformet sidene. Web-siden vil være i funksjon i løpet av vinteren 2004.

FORENINGENS ØKONOMI

Se regnskap.

For styret, Oslo 17. februar 2003

For medlemmene, Oslo 17. februar 2003

Kirsten I. Greiner, leder

Gy h ma

Ingebjørg

 rsregnskap for Norge-Nepal foreningen

	2002	2003
Inntekter		
Kontingenter	18750	12600 1)
Salg av kalender	550	0
Bevertn�ng	2960	3888
Renter	813	363
Salg CD/Til Nepal	30	0
Inngangspenger	555	0
Loddsalg	890	455
Sum inntekter	24548	17306
Utgifter		
Porto	948	5069 2)
Bevertn�ng	2712	3452
Lokalleie	4200	5848
Gaver, Honorar	464	439
Kalender trykking	0	0
Hamro Patrika trykking	2953	3273
Diverse	689	1326
Sum utgifter	11965	19407
Resultat	12583	-2102 3)
Balanse	2002	2003
Kasse	1348	800
Postgiro (Postbanken)	155	155
K-kassen	27503	30455
Fond Til Nepal (sparekonto Nordia)	13138	13373
Sum Eiendeler	42143	44783
Gjeld	0	4741
Egenkapital	42143	40041
Gjeld og egenkapital	42143	44783

1) Markerer nedgang, men endel hadde forhåndsbetalt i 2002

2) I 2002 ble en del av portokostnadene betalt f r regnskapsperioden (lager)

3) Det foreslås at egenkapitalen reduseres med  rets underskudd kr. -2.102 som vist i balansen

Oslo, 16. februar 2004.

Styret i Norge-Nepal foreningen

16/2-04

Kirsten I. Greiner (leder)

16/2-04

Kimmo O. Albrecht (medleder)

Regnskapet revidert 15. februar 2004

Rog Friis

Aktuelt Nepal

Av Jörn Klare/Katmandu

Terror, drap, mennesker på flukt: I Nepal raser en grusom kamp mellom regjeringen og kommunistiske opprørere.

Maya har ikke solgt noen ting. Ikke i dag heller. – For få turister, sier hun. Hun sier det med et smil, ikke klagende, men litt fortvilet. Den vevre 24 år gamle kvinnen fra det vestlige Nepal står en smule rådvill på Durbar-plassen, et slags friluftsmuseum i sentrum av hovedstaden Katmandu. Siden et stykke utpå formiddagen har hun prøvd å bli av med en av de små silkepuingene hun bærer rundt på i en gammel plastpose.

Konkurransen er stor og det kommer stadig færre turister. Nepal kan fortsatt by på helt unike naturopplevelser, men landets rykte er ruinert. Det bygger på myten om Shangri-la, som James Hilton i sin roman *Tapte horisont* fra 1933 beskrev som et land der menneskene lever i andelig harmoni med naturen. Det var en misforståelse også den gangen.

Maya vet hvorfor turistene uteblir. «Maoistene», mumler hun og sikter til den væpnete oppstanden som har spredd seg over hele landet siden 1996. Maoistene drepte Mayas bror, som var politimann i landsbyen sin. Etter det flyttet familien inn til hovedstaden. I løpet av de siste ti årene har innbyggertallet i Katmandudalen vokst med 60 prosent. Hundretusener av mennesker er flyktninger i eget land på grunn av konflikten.

Kina anklager bevegelsen for å vanære Maos navn.

Sivile ofre. Katmandu, den gamle kongebyen med sine rundt 800 000 innbyggere, trues av kollaps. I bydelen der Maya bor finnes det ofte ikke vann for klokken to om natten. Da står hun sammen med naboene ved den eneste vannkranen og vet aldri hvor lenge familien må klare seg med det vannet hun får med seg. Likevel, her føler hun seg trygg. Det er viktig. I hovedstaden skaper tungt bevæpnede hærpattuljer inntrykk av at regjeringen i hvert fall har situasjonen under kontroll. Nettopp i disse dager, ni år etter at oppstanden begynte, regner de med nye angrep.

På landsbygda ser det annerledes ut. Der regjerer i stadig større grad de maoistiske opprørerne, rundt 5000 soldater og 15 000 militærmedlemmer. Etter at de siste fredssamtalene strandet for et halvt år siden og våpenhvilen ble opphevet, er flere hundre blitt drept. I begynnelsen av denne uken døde nesten 40 mennesker vest i landet, tre av dem var barn.

Over 9000 innførsler har Raj Pyakurel, generalsekretær i menneskerettighetsorganisasjonen Insec, i sin nøyaktige oversikt over konflikten ofre siden begynnelsen i 1996. To tredjedeler av dem er drept av regjeringsstyrker, resten av maoistene, som imidlertid ofte går vesentlig mer brutalt frem. De fleste døde

er sivile. – Ikke en eneste turist, tilføyer Pyakurel uten å ha blitt spurt og med et skjevt glis.

Han spenner opp et bredt lerret når han skal forklare bakgrunnen for konflikten. Det dreier seg om «familie- og kongediktaturer» som hadde makten i landet i århundrer. I 1990 tvang en sterk folkebevegelse under ledelse av en koalisjon mellom Nepals kommunistiske parti og Kongresspartiet frem innføringen av et parlamentarisk demokrati med en konstitusjonell monark. Men landets politiske kultur var ikke forberedt på denne omveltningen.

Opprørerne har etter 11. september 2001 blitt regnet som terrorister, slik at den nepalske hæren nå blir støttet av USAs regjering.

Dominerende kastesystem. Nepal er blant verdens fattigste land. Det eksisterer en enorm velstandsklemt mellom by og land. Langt over halvparten av landets 24 millioner innbyggere er analfabeter. Det finnes rundt 60 etniske grupper og 70 ulike språk. Og landet rommer alle mulige former for sosial undertrykkelse og utbytting. 70 prosent av befolkningen anerkjennes ikke engang som likeverdige av braminene, som troner på toppen av kastesystemet. Også ledelsessjiktet i maoistbevegelsen, skyter Pyakurel inn, består hovedsakelig av braminner.

I denne århundregamle konteksten skulle det unge demokratiet umiddelbart oppfylle alle mulige forventninger, forhåpninger og løfter om lykke. Det kunne aldri gå bra, ikke minst fordi de nye politiske elitene i løpet av kort tid ble enda mer korrupte enn de gamle hadde vært.

Tiden var snart moden for et politisk alternativ «som leverte enkle løsninger på kompliserte problemer», som Kanak Dixit, sjefredaktør i tidsskriftet *Hi-mal South Asia*, formulerer det på sitt innbyggende kontor med flott utsikt over Katmandu. I 1995 brøt den radikale fløyen ut av det da regjerende Kommunistpartiet og gikk under jorden, for så et år senere å erklære «folkekrig» under navnet Communist Party of Nepal (Maoist) (CPN-M). Innenfor rammen av et program på 40 punkter gjorde de radikale i sine maktområder slutt på gjeldsslaveriet, forbød overdrevent alkoholforbruk, fordrev ågerkarer og innførte skoleplikt. – Alt dette har regjeringen forsømt, sier Dixit.

I tillegg kommer kravet om en grunnlovsgivende forsamling, større avstand til den mektige naboen India og avskaf-

felsen av de kongelige privilegier, uten at man dermed forlanger at monarkiet skal avskaffes.

Massakren på slottet. I kombinasjon med en rigid voldsbruk som i mange tilfeller utartet til terror, ble maoistene slik til en avgjørende maktfaktor. Ved utgangen av 2002 behersket de allerede 55 av Nepals 75 distrikter. Og det uten støtte utenfra. På tross av at det knyttes stadig sterkere bånd til tilsvarende grupper i Vest Bengal i India, er CPN-M uavhengig av utlandet. Kina anklager bevegelsen for å vanære Maos navn.

Mens det allerede var overbelastet av disse problemene, ble det nepalske samfunnet også rystet av en helt annen hendelse: Den 1. juni 2001 ble kong Birendra og ni av hans nærmeste slektninger drept i en massakre på det kongelige slott. Undersøkelsskommissjonen, som arbeidet for å oppklare drapet, utpekte den 29 år gamle kronprinsen Dipendra som eneste gjerningsmann. Han skal ha henrettet familien sin i narkotikarus før han tok sitt eget liv.

I løpet av seks måneder har flere mennesker omkommet i konflikten enn i de foregående seks årene til sammen.

Det finnes knapt et menneske i Nepal som fester noen lit til denne versjonen, selv om det heller ikke finnes andre overbevisende teorier. «For mange tilfeldigheter», murer det på gaten i hovedstaden. Mistanken retter seg mot den myrdede Birendras bror og landets nye konge, Gyanendra. Den robuste herren midt i femtiårene har ry som en egenytig forretningsmann som har en finger med i spillet i de fleste av landets store konserner, og som var rask til å treoble apanasjen sin til 40 millioner kroner da han ble kronet.

Mens den gamle kongen var heller tilbakeholden i måten han taklet utfordringen fra maoistene på, går etterfølgeren løs på de politiske maktspørsmålene med langt større ærgjerrighet. I november 2001 erklærte han unntakstilstand og oppløste nasjonalforsamlingen. Han behøvde ikke å frykte innvendinger fra utlandet. Opprørerne har etter 11. september 2001 blitt regnet som terrorister, slik at den nepalske hæren nå blir støttet av USAs regjering. I løpet av seks måneder har flere mennesker omkommet i konflikten enn i de foregående seks årene til sammen.

Lammende. Nepal står på kanten av en politisk avgrunn. Den sittende statsminister Thapa er innsatt av kongen og har

ifølge Kanak Dixit mindre enn en prosent av befolkningen i ryggen. De politiske partiene er tvunget ut på sidelinjen. Deres troverdighet i befolkningen har sunket til et minimum etter 13 år med 14 ulike regjeringer.

En militær løsning virker i overskuelig fremtid like usannsynlig som at man skal komme til en politisk enighet. Begge sider i striden har for niye å tape.

Dermed sitter Nepal fast i en lam-mende stillingskrig mellom politiske og militære krefter. Livsnødvendige reformer og utviklingen i samfunnet blir blokkert. Det er ingen løsning på krisen i sikte.

© Die Zeit/Morgenbladet
Oversatt av Eivind Lilleskjær

SIU...

NORWEGIAN CENTRE FOR
INTERNATIONAL COOPERATION
IN HIGHER EDUCATION

The First Student

In 1977, Balam Pradhan came as the first NORAD student from Nepal to Norway.

TERESA GRÖTAN (TEXT AND PHOTO)
NEPAL

"Oooh, I missed my wife soooo much."

Balam Pradhan sits in his living-room chair in Kathmandu thinking back 27 years when he came alone to the cold country far, far north. He came to study at the Norwegian Technical College (NTNU today), and had to leave his wife and two children, the youngest only a few weeks old, back in Nepal. One of his friends, another NORAD student from India, had just married before he came, and got sick with longing.

One day the friend discovered that they were eligible for loans from a Norwegian bank, and the two friends then borrowed money so their families could join them.

Room B532

His wife Tara and sons Biraj and Dhiraj came to Trondheim, fully loaded with—rice!

"We could hardly get rice in Norway. We were hunting for rice! As soon as one of the students discovered these packets of 'Uncle Ben's', we all stormed to the shop and bought everything they had!"

It was his Norwegian boss and founder of Butwal Power Company, Odd Hoftun, a missionary and electrical engineer, who encouraged Pradhan to go to Trondheim to take a Diploma in Electric Power Distribution.

His class photo shows an international group of men with proper 1970s outfits.

"I will always remember Moholt, room B532....," Pradhan says.

Life in the river

The couple have funny memories from their time in Norway, like the guy who drove Pradhan nuts by playing Smokie every single day. At the end, Pradhan liked it! He even bought the record after returning to Nepal.

"The company benefited a lot from my training in Norway, and personally, I gained a lot of confidence."

Balam Pradhan, NORAD student in 1977

"I felt it was a big thing in my life. My studies gave me the confidence that what we were doing in Nepal was okay. The company benefited a lot from my training in Norway, and personally, I gained a lot of confidence."

For many years, Pradhan ran his own firm, working as an adviser for the energy industry in particular. He worked for the Norwegian consulate and NORAD, being involved in different projects and giving advice in relation to the privatisation process in the power sector in Nepal. He has also worked for the government on privatisation strategies, as well as being the representative for the German company WKV in Nepal. In 1995 Pradhan left his work, saying:

"One cannot spend all one's life in the river."

SIU...

NORWEGIAN CENTRE FOR
INTERNATIONAL COOPERATION
IN HIGHER EDUCATION

"God Will Not Give Me Money"

Kamala Gurung is an unusual Nepali woman: She is the head of her household. Now she is under the scrutiny of curious NORAD students in Urban Ecological Planning.

TERESA GRÖTAN (TEXT AND PHOTOS)
NEPAL

Kamala Gurung's grey concrete building is one of the bigger homes in the Mahankal squatter settlement in Kathmandu. Car-

pets on the floor, a poster of a European—it is even Scandinavian looking—landscape on the wall. This is a female-led household, and a household that is run well.

Love is not enough

A small TV stands in one corner. A picture of the Nepali royal family and a poster of two white birds with the

"Why should I get a new husband? I make my own money."

Kamala Gurung, squatter, Nepal

words: "Love is enough" hang on the wall. Gurung was left by her husband 15 years ago.

"Why should I get another husband? I make my own money," she says.

She sits cross-legged on the bed. The students sit close together on a bench.

Kamala Gurung takes care of a nephew and a niece who are nine and ten years old. It has been a long

time since she heard from her own son. He lives far away with his own family now.

Gurung's face reveals an impressive strength, but at the same time there is something else there. Pain? Or maybe just a slight embarrassment at being asked so many questions by young students from all over the world.

Issues of poverty

Professor Hans C. Bjønness' class is truly international. On this fieldtrip to Nepal there are Norwegians, Germans, Americans, Bangladeshi and Sri Lankans. Five of the 15 seats in Urban Ecological Planning are reserved for NORAD fellows. The other seats are open for Norwegians, students from the Quota Programme and other international students.

Like the majority of the other programmes in the NORAD Fellowship Programme portfolio, the course in Urban Ecological Planning is concerned with poverty-related issues. The four-month long Diploma course focuses on community-based case studies and project work. In Nepal the focus is on urban poverty, planning practices, urban conservation and sustainable urban development. The students spend two months in the Kathmandu Valley after two months at the Norwegian University of Science and Technology (NTNU). In Nepal, NTNU co-operates with Tribhuvan University and the Department of Urban Planning and Architecture.

HOMELESS: The number of homeless people in the Kathmandu valley has trebled during the last 15 years.

Lumanti Project

Today's visit is to the Mahankal squatter settlement, which is one of many informal settlements where homeless people have occupied land belonging to the government. The students have generously been offered insight into the work done by the Lumanti Project, which focuses particularly on improving water and sanitary systems for the poor people in the Kathmandu valley. Lumanti is also involved in women's projects. The project the students are visiting is concerned with female-led households.

Accompanying the students are two women from the Lumanti project and Manjula Giri, Professor in sociology at the Tribhuvan University. The students do not have any previous field-experience, and are shy, while the Lumanti women joke and laugh in Nepali. After a little while, one of the students dares to ask a question. She wants to know about the organisation of the community. She is promptly corrected by Giri, telling her to start by asking very simple questions, not such long and complicated ones.

"Ask about her age," the student is told.

So Kamala Gurung is asked her age (she is 45), how long she has lived in the community (she came from the mountains to live here 25 years ago), what she sells in her little shop (she sells socks, cigarettes and biscuits), when her husband left her (he left 15 years ago) and

how much she makes a month (she makes 3000 rupees).

God's reward

Kamala Gurung borrowed money from a women settlers' group to build the house. Now she is the treasurer of the group.

"It's not easy for a woman to lead a household. I am being threatened by people because I live alone. They tell me that I think I am something because I have a position," she says.

"I want to improve the conditions of the squatters. I am poor myself, but I cannot see other people suffering."

Professor Bjønnes has been academically involved in different projects in Nepal since 1988. In particular

"I want to improve the conditions of the squatters. I am poor myself, but I cannot see other people suffering."

Kamala Gurung, squatter, Nepal

he is engaged in projects in the squatter areas through the course in Urban Ecological Planning at NTNU.

"The number of homeless people has trebled since I started working with the issue," Bjønness says.

Although the government and NGOs are working on the problem, things are only getting worse for the poor people living in the urban areas of Nepal.

"What is your dream for the future?" somebody asks Kamala Gurung.

"I want to help people. I don't need any more. I don't want a bigger house. I will work very hard to be rewarded by God—but God will not give me money."

FIELDWORK, NTNU

Himalayan Challenges

After taking a Master's degree in Norway, Pratik Pradhan is playing an important role in competence building in a previously non-existent field in Nepal.

SIU NORWEGIAN CENTRE FOR INTERNATIONAL COOPERATION IN HIGHER EDUCATION

Pratik Pradhan took his Master's degree in Hydro-power Development at the Norwegian University of Science and Technology in Trondheim (NTNU) in 1993-95.

Before this, Pradhan had worked for several years for Himal Hydro in Nepal. But he wanted more education.

"Previously they only offered Diploma courses in Hydropower at NTNU, which I was not interested in. One day I was told that the course in Norway had been changed to a Master's degree programme, and I was ready to go."

Pradhan had just got married, and his wife, Meeta Sainju, came along as a visiting researcher at the university.

Roaring flow, slight trickle

Returning to Nepal, Pradhan continued to work for his previous employer until the Hydro Lab was established, and he was offered the job as General Manager in 1999.

"Earlier all these studies were done abroad, in Norway, Germany or other places, but now we have the facilities here."

Pratik Pradhan, General Manager of the Hydro Lab

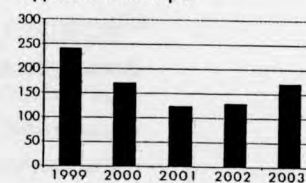
The Hydro Lab is the first hydraulic resource centre in the country. It was created to cater for the need for model studies for water resource projects in Nepal.

"The rivers in Nepal are very steep. During the monsoon, there is a roaring flow, but during the dry season there is only a trickle. This is why it is important with the model study here. The academic theory is not sufficient here, like it is in Norway," Pradhan says.

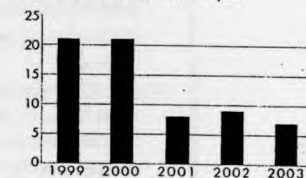
The main purpose of the Hydro lab is to do hydraulic studies for academic purposes and research projects. The lab also offers training in sediment engineering, including field sampling and lab analysis.

"Earlier all these studies were done abroad, in Norway, Germany or other places, but now we have the facilities here. When you do this abroad, there are few people who get a chance to visit and see the model. One

Applicants from Nepal

Enrolled students from Nepal

example was a Canadian project we were asked to build, and it didn't work at all!"

Interaction with NTNU

All together, 16 people work at the Hydro Lab.

"We are like children playing with water, but we use our minds," Pradhan says and laughs:

"Look, here are big logs!" Pradhan drops little sticks into the purple-coloured, foaming water.

He demonstrates how they measure the movements of the water and the sediment. He puts colour in the water, small pebbles, sticks, colourful pieces of plastic and empty plastic bottles. It all has a purpose—to learn how the river behaves under different conditions.

The Hydro Lab was first started around 1990, but had no more to do after a couple of projects, until the private company in 1998 received funding from NORAD. According to Professor Håkon Støle at NTNU, the Hydro Lab would never have been initiated, had it not been for the NORAD students and the interaction between them and NTNU after they finished their studies in Norway.

Difficult field work

The plan is that the Hydro Lab should be sustainable within five years.

"NORAD has financed a good programme. We have the resources, there is capacity and we have a good co-operation with NTNU. But these types of institutions cannot be sustainable on their own. Both in Norway and in Germany they are government funded. The situation has not been so good, particularly because of the political disturbances. It is difficult to do field work, and often we need to go trekking for two or three days into areas controlled by the Maoists. There have not been enough projects, and we haven't been able to reach the goals NORAD reckoned on," says Pradhan.

"The Hydro Lab would never have been initiated, had it not been for the NORAD students and the interaction between them and NTNU after they finished their studies in Norway."

Professor at NTNU, Håkon Støle

Some of the models the Hydro Lab makes are part of projects involved in complicated political issues. One example is the Melamchi project, where strong disagreements concerning environmental issues and costs are hindering the completion of the project.

"There is a shortage of water in the Kathmandu Valley. One of the ideas is to put a turbine at the top of a river situated around 30 kilometres north of the valley, so that hydropower is produced in addition to the water supply. However, the Asian Development Bank, which is funding the project, will only support it without the hydropower. The government has no funds itself. I wish Nepal did not have to look to others. It is a shame that the country is so dependent on incoming money."

maoister bortfører lærere og elever

NTB, diverse datoer, i februar, 2004

Maoististene har bortført minst 46 lærere for å tvinge dem til å delta på maoistenes kulturarrangementer og undervisningsprosjekter, ifølge politiet.

Politiet har igangsatt leting etter lærerne fra 13 skoler som alle sammen skal ha blitt bortført søndag til et ukjent sted for å delta i maoistiske kultur- og undervisningsprosjekter.

Og til sammen nesten tre hundre skoleelever, fra Accham-distriktet og landsbyen Binayak om lag 460 kilometer vest for Katmandu er også blitt bortført av maoistgeriljaen, ifølge vitner.

Skoleelevene ble tvunget med på maoistmøter før de ble løslatt. Etterpå måtte de holde foredrag i sine respektive landsbyer om maoistenes ideologi.

Reiersrud og Jacobsen med «Himalaya Blues»

23. januar 2004, NTB

En periode med turné i Katmandu i Nepal og et samarbeid med den nepalske gruppen Vajra har resultert i plate for Knut Reiersrud og Hans Fredrik Jacobsen.

Parhestenes nye plate er spilt inn i samarbeid med det nepalske musikkfenomenet Vajra, som spiller klassisk nepalsk musikk og folkemusikk. Platen har fått tittelen «Himalaya Blues».

Det musikalske samarbeidet startet i 2002, da Rikskonsertene inviterte gruppa Vajra til å turnere sammen med Reiersrud og Jacobsen. I februar 2003 var det klart for gjensitt. Anledningen var den årlige jazzfestivalen i Katmandu. Etter tre konserter her dukket ideen om ei plate opp, og innspillingen var snart i gang ved et lokalt studio.

Nå foreligger resultatet, «Himalaya Blues». Den inneholder ti spor og utgis av Grappa Musikkforlag. (NTB)

Himmelsk blanding

**KNUT REIERSRUD/HANS FREDRIK
JACOBSEN/VAJRA**

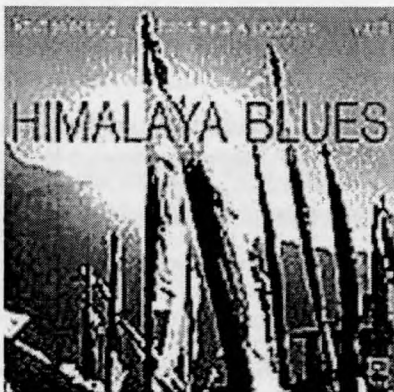
Himalaya Blues (Heilo/Grappa)

27.februar, 2004 - i Oslopuls, Aftenposten, av KNUT UTLER

- Det er noe himmelsk vakkert og spennende over møtet mellom norske og nepalske musikere.

I 2002 var folkemusikkgruppen Vajra fra Nepal på Rikskonsert-turné i Norge sammen med Knut Reiersrud og Hans Fredrik Jacobsen.

I fjor var det gjensitt, og etter en opptreden på en jazzfestival i Katmandu, bar det rett i studio. I løpet av noen få timer var "Himalaya Blues" ferdig innspilt. Det bør flere enn musikerne være glade for. Denne platen bobler nemlig av spilleglede og spillelyst. Uvante toner fra Nepal går i clinch med norske toner, og ut kommer den fineste og vakreste musikk du kan tenke deg.

Det blir riktignok mye fokus på Reiersruds gitarer og Jacobsens fløyter. Men det er bare en styrke, og gir enda mer profil til dette vellykkede prosjektet. Hør for eksempel på "Golden Tap/Lunhiti", som hele gjengen står bak. Her bygges det usedvanlig sterke musikalske broer.

Alle de i låtene på platen står sterkt på egne ben, men lager til sammen et hele det er vanskelig å la være å forholde seg til. Det er befriende, fengende, spennende, melodiskt og fint.

"De trollbandt publikum med sin nære og melodiske musikk," skrev Katmandu Post etter konserten. Det skjønner man godt. Man føler seg ikke mindre trollbundet av platen.

Vakker, men litt for ensformig høyfjellsblues.

FREDRIK WANDRUP

Tirsdag 27. januar 2004 5:00,
oppdatert 10:46

DAGBLADET

CD: Gitaristen Knut Reiersrud og fløytisten Hans Fredrik Jacobsen har sammen med musikere fra Norge og Nepal arrangert et musikalsk møte på tvers av de to nasjonale musikktradisjonene, ispedd blå toner som er felles for de fleste folkemusikkformer. De to har vært i Katmandu og spilt inn musikken sammen i studio der (verdens billigste, kr 38,- pr. time).

Resultatet er et vakkert stykke «verdensmusikk» fra et vidstrakt landskap, i nærheten av «the top of the world». Her er strålende enkeltprestasjoner på de forskjellige instrumentene.

Man føler kanskje likevel at helhetsinntrykket blir litt ensformig, og at de stort sett instrumentale låtene glir litt for motstandsløst over i hverandre.

Det forhindrer ikke at dette albumet lokker drømmer og eksotiske bilder fram hos lytteren. Skjønnheten er upåklagelig, selv om lufta iblant blir i tynneste laget.

- Falsk legeorganisasjon; for tibetanske flyktninger i Nepal

VG, 1.februar, 2004

En norsk medisinstudent har stilt diagnoser og skrevet ut resepter ved et svensk sykehus - uten lisens for å praktisere som assistentlege

Han står også bak organisasjonen Leger for flyktninger, som på nettstedet oppgir å være startet av leger. Organisasjonen skal hjelpe flyktninger i Tibet.

- Han utga seg for lege da han tok kontakt med oss og ba om samarbeid, sier adm. direktør Åge Nærdal i legemiddelfirmaet GlaxoSmithKline.

Nærdal ble forespurt om å sitte i styret, men takket nei og stilte seg i stedet til disposisjon for organisasjonens råd.

- Ideen om veldedig arbeid for flyktninger i Tibet virket tilforlatelig, men det ser ganske annerledes ut nå, sier GSK-direktøren.

I organisasjonens styre skal også professor Arne Næss, forleggeren Erling Kagge og forfatteren Ailo Gaup sitte. VG har ikke fått dem i tale.

- Mannen fortalte at han hadde vært buddhistmunk i Tibet ett år. Han oppga at han i dag var lege i Torsby, sier Åge Nærdal.

På nettstedet står det at Leger for flyktninger arbeider med å bygge en klinikk i Nepal i samarbeid med organisasjonen Tibet Charity.

33-åringen har også opptrådt som norsk kontakt for denne danske organisasjonen. Leger for flyktninger startet han i 2001.

- Men vi har ennå ikke hatt konstituerende generalforsamling. Jeg er heller ikke norsk kontakt for Tibet Charity mer, sier 33-åringen i dag.

Arne Næss misbrukt av falsk lege

VG, 8. februar 2004

Hevdet han var i slekt med Arne Næss jr.

Penger fra nå avdøde Arne Næss jr. skulle strømme til Torsby. Det skal den falske norske legen ha lovet lokalsamfunnet i Sverige.

Med løfter om store bidrag fikk den norske legestudenten innpass i samfunnet i Torsby i Sverige.

Han skal ha pratet om veldedighet, og blant annet lovet pengebidrag til planen om innendørs skianlegg. Pengene skulle komme fra nå avdøde Arne Næss jr.

- Han var engasjert i byggingen av skianlegget. Da vi spurte hvordan det skulle finansieres, svarte han at han var i slekt med Arne Næss jr., sier kommunalråd Håkan Laack i Torsby til VG.

- *Hvordan skal de ha vært i slekt?*

- Det sa han ikke noe om. Dessuten ble det aldri alvor av planene hans, sier Laack.

Tok tilbake jeep

Fredag offentliggjorde svenske helsemyndigheter at 33-åringen blant annet har amputert fingrer og tær, og gjennomført 18 operasjoner på egen hånd.

Men han har også vært engasjert på andre områder, og skal blant annet ha fått en bil og kanskje også penger til en organisasjon som heter Doctors for refugees (Dfr).

Av redningstjenesten i Torsby fikk han blant annet en jeep.

- Det var en utgått jeep som var verdt 5000 til 10000 kroner. Han skulle bruke den i Nepal til denne organisasjonen. Nå har vi tatt den tilbake, sier Laack.

For bilen havnet aldri i Nepal. I stedet kjørte 33-åringen selv rundt i bilen i Torsby. Ifølge Aftenbladet skal nordmann også ha bedt om gaver og bidrag til organisasjonen. Men kontonummeret som ble oppgitt, skal ha vært til legestudentens egen konto.

La ned organisasjon

Til lokalavisen Värmlands Folkblad har 33-åringen forklart at prosjektet ikke har kommet ordentlig i gang.

For en uke siden skrev legestudenten på sine hjemmesider at Dfr er nedlagt.

«Dfr var en god tanke. Det er i dag bestemt at Dfr legges ned inntil videre. (...) Jeg har noen år arbeidet meget hardt for å få dette til. Jeg har satset mine egne penger og tid. Tanken var at vi skulle ha et flyktningmottak for tibetanere i Nepal. Så ble det da ikke. Kanskje en gang i fremtiden kan vi ta dette opp igjen, mens tusener av tibetanere lider og dør.»

Han skriver at mediedekningen er grunnen til at prosjektet avsluttes.

Det var avisen Värmlands Folkblad som avslørte den falske norske legen.

- Vi kom på sporet da han søkte jobben som turistsjef i Torsby, sier journalist Boo Westlund til Aftenbladet.

Nå vil nordmannen ifølge sine hjemmesider fortsette medisinstudiene.

Hans advokat, Sigurd J. Klomsæt, var i går ikke tilgjengelig for å kommentere saken.